

TRANSILVANIA

FÓIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

Nrulŭ 6.

SIBIIŪ, 15 IUNIŪ 1893.

Anulŭ XXIV.

SESIUNEA ANUALĂ A ACADEMIEI ROMÂNE.

(Urmare și fine din Nr. 4.)

Legate și fonduri.

Starea fondurilorŭ Academiei vi se va arăta amănunțitŭ, în alăturata dare de seamă a cassierului-comptabilŭ. Aici ve voiŭ aduce la cunoșcință numai următóarele fapte privitóre la unele legate și fonduri.

1. Legatul lăsatŭ de rēposatulŭ Vasile Adamachi dela Iași a fostŭ datŭ de justiție în posesiunea Academiei încă pe când d-vóstră ve aflați întruniți în sesiunea generală din anulŭ trecutŭ. Atunci s'aŭ luatŭ în stăpânire valorile, cari compunŭ partea de avere mobilă din acestŭ legatŭ, precum și casele din Iași; în cursulŭ anului s'aŭ luatŭ apoi în posesiune și cele dóue moșii ale rēposatului: Roșiorii séu Capulŭ Dealului (situată în plasa Moldova, județulŭ Sucéva), și Călimănesci (în județulŭ Tutova, comuna Lălesci). Moșia Roșiorii era dată în arēndă d-lorŭ Leonŭ Pineles și Isidor Last, cu 12,000 lei pe anŭ, și contractulŭ de arēndă espira la S-tulŭ George 1893; după cuvintele publicațiunei ea a fostŭ dată în arēndă pe unŭ noŭ periodŭ de 5 ani d-lui Isidorŭ Last pentru suma de 15,000 lei pe anŭ.

Nepoții rēposatului Adamachi aŭ deschisŭ procesŭ înaintea instanțelor judecătóresci, cerēnd sē se anuleze testamentulŭ. Din cauza diferitelorŭ formalități de procedură nu s'a pututŭ încă ajunge la o sentință judecătórescă. S'a luatŭ

însă cuvenitele măsuri, pentru ca voința înscrisă în testamentul de generosul donator să fie respectată și întărită prin hotărârile justiției.

2. Prin încetarea din viață a lui Constantin Zappa, executorul testamentar al repositului donator al Academiei Evanghelie Zappa, averea acestuia este reclamată în justiția de rudele repositului, de statul elin ca reprezentant al unor instituții din Grecia, legatate prin testament, și de statul român ca avere rămasă vacantă prin lipsă de moștenitori legali. Academia are, după testamentul lui Evanghelie Zappa, dreptul de a primi în fie-care an din averea acestuia suma de 1000 galbină, și pentru apărarea acestui drept al său Academia a intervenit în proces, fiind reprezentată prin d-lă avocat D. Gianni, asistat de d-lă coleg V. Maniu.

Până la terminarea procesului de fond tribunalul de Ialomița a instituit o curatelă asupra întregii averi atât a lui Evanghelie, cât și a lui Constantin Zappa. Acestă curatelă, având numai însărcinare de a face acte de administrare, nu a dat Academiei suma cuvenită de 1000 galbeni pentru anul 1892. Pentru încassarea acestei sume Academia a chemat în judecată numita curatelă înaintea tribunalului de Ialomița și a obținut o sentință, care condamnă pe curatelă a plăti Academiei suma de 1000 galbeni. Până acuma însă acea sentință nu a putut fi investită cu titlul executoriu și adusă la îndeplinire, nefiind rămasă definitivă.

3. În situațiunea fondului Ioan Fătu s'a făcut o schimbare. Conform deciziunii Academiei dela 3 Aprilie 1889, s'a vândut prin licitațiune publică la 24 Octobrie pentru suma de 80,000 lei immobilulul cu mōra de vaporul, care se află pe șoseaua Târgoviștei între cimiteriul S-ta Vineri și fabrica societății pentru rafinarea petroleului. Prin această vânzare venitul acestui fond a crescut în mod însemnat.

Concursurile premiilor.

În sesiunea acestui anŭ Academia are a acorda două premii pentru opere publicate și trei pentru lucrări prezentate în manuscrisul asupra unor subiecte puse la concurs. Pentru aceste premii s'au prezentat următoarele publicații și lucrări:

1. La concursul marelui premiu Năsturelŭ, de 12,000 lei, destinatŭ celei mai bune cărți scrise în limba română cu conținutul de ori-ce natură, tiparită dela 1 Ianuarie 1889 până la 31 Decembrie 1892, s'au prezentat următoarele publicații:

Căpitanŭ Dymolescu, Arta în comandamentŭ. Târgoviște 1892, 1 vol. în 4° micŭ.

Căpitanŭ Dymolescu, Desarmare. Târgoviște 1892, 1 vol. în 4° micŭ.

Căpitanŭ Dymolescu, Idealulŭ armatei române. Studii critice. Bucuresci 1891. 1 vol. 8°.

M. Gaster, Chrestomație română. Lipsca — Bucuresci 1891. 2 vol. în 8°.

Th. P. Jeremie, Funcționarii. Bucuresci 1892. 1 vol. în 8°.

G. G. Tocilescu, Curs de procedura civilă. Iași, Bucuresci 1889, 1893, 2 vol. în 8°.

Ioanŭ Slavicŭ, Novele, vol. I. Bucuresci 1892, 1 vol. în 8°.

A. D. Xenopol, Istoria românilorŭ, Iași 1888—1892, 5 vol. în 8°.

2. La concursulŭ Premiulŭ statului Eliade Rădulescu de 5,000 lei, ce este a se da unei cărți scrise în limba română cu conținutul literarŭ, care se va judeca mai meritoriă printre cele publicate dela Ianuarie 1891 până la 31 Decembrie 1892, s'au prezentat următoarele:

Theocharŭ Alexi, Parnasulŭ românŭ. Culegere de poezii. Brașov 1892. 1 vol, în 8°.

G. Th. Avinianu, Tratatŭ despre espropriațiune pentru cauză de utilitate publică. Bucuresci 1892. 1 vol. în 8°.

Ioanŭ Bogdanu, Vechile Cronice Moldovenesci până la Urechiă. Tecste slave cu studiu, traduceri și note. Bucuresci 1891. 1 vol. în 4°.

Barbu St. Delavrancea, Parasiții. Bucuresci 1893, 1 vol. în 8°.

L-t Col. P. V. Năsturelă. Stema României. Studiū criticū din punctulū de vedere eraldicū. Bucurescī 1892 1 vol. în 8°.

N. Petrașcu, Mihailū Eminescu, Studiū criticū. Bucurescī 1892, 1 vol. în 8°.

Dem. I. Pompilianū, Dicționarū latinū românū. Craiova 1892, 1 vol. în 8°.

L. Șăineanu, Istoria filologiei române, Studii critice. Bucurescī 1892. 1 vol. în 8°.

D. Stăncescu, Basme culese din gura poporului. Bucurescī 1893. 1 vol. în 8°.

Notă. — Pentru aceste două premii s'a mai prezentatū și următorea carte fără arătare, la care anume premiu concurează :

Ioanū Popescu. Pedagogia. Ed. II, Sibiiū 1892, 1 vol. în 8°.

Acéstă lucrare rămâne a fi esclusă dela concurs, conform hotărîrei Academiei din 31 Martiū 1892, că „concurenții suntū obligați a areta anume premiulū, la care concurează“.

3. La concursulū Premiulū statului Lazarū de 5000 lei, pentru care a fostū publicatū subiectulū : „Studiulū vinurilorū din România din punctulū de vedere economicū și alū compozițiunei lorū chimice“, s'a prezentatū unū manuscrisulū cu devisa : „Încetulū cu încetulū se face oțetulū. Cu timpulū se face agurida miere“.

4. Nici o lucrare nu s'a prezentatū la concursulū premiului G. San-Marin de 1500 lei, pentru care a fostū publicat subiectulū : „Considerațiunii asupra comerțului României cu țerile străine, atâtū la Orientū câtū și la Occidentū, începndū cu secolulū alū XVI-lea până la anulū 1860“.

5. Asemenea nu s'a prezentatū nici o lucrare la concursulū Premiului Neuschotz, de 1500 lei, pentru care a fostū publicatū subiectulū : „Compendiū istoricū asupra dezvoltărei industriale la românii până în 1875“.

Tôte publicațiunile și manuscrisurile prezentate la concursū, în terminulū hotărîtū și publicatū de Academiă, aū fostū trâmise la timpū spre studiare comisiunilorū alese pentru acestū scopū în sesiunea trecută.

Până aici raportulū anualū alū secretariului generalū
D. Sturdza. —

Din acestă cuprinătoriu raportă se vede de ajunsă mănosa activitate, ce o a dezvoltată Academia în cursul anului 1892/3, adecă dela sesiunea anului 1892 până la sesiunea anului 1893.

Făcendă o privire asupra sesiunei din anulă curentă, vedemă în generală, că *resursele materiale* ale Academiei suntă în continuă crescere, și că terenulă ei de activitate se lărgesce în modă îmbucurătoriu; de asemenea lucrările ei se aprofundă, și prestațiunile literare și științifice ale membriloră ei și preste totă ale literațiilor români suntă în continuă progresare.

Referințele Academiei cu societățile de cultură din afară se înmulțescă; afară de multe altele amintimă aici: societatea francesă de archeologiă, carea invită Academia, ca precum în anulă expirată a fostă reprezentată prin Dlă Gr. Tocilescu la congresulă dela Orleans, așa se fiă reprezentată și în anulă curentă la congresulă din Abbeville. De asemenea erudiții părinți ai monăstirei italiene Montecassino se rōgă prin Dlă C. Exarcu pentru trāmiterea în schimbă a publicațiiloră ei ș. a.

Biblioteca Academiei prin numerosele și însemnatele donațiuni, ce în continuu i se facă, a crescută într'atata, încâtă spațioșele ei sale n'o mai încapă, și s'a hotărită adaugerea de noue localități. Și precum înmulțirea bibliotecei (60000 volume, 2000 manuscripte și 30000 documente istorice), așa și întrebuintarea ei arătă ună progresă îmbucurătoriu; și dlă Gr. G. Tocilescu propune în ședință publică, a se vota secretarului generală Dim. A. Sturdza și bibliotecarului I. Bianu mulțemirile Academiei. Totă în favorulă bibliotecei s'a adusă, în urma rugărei Academiei, o lege, carea obligă pre tipografii, a da pentru biblioteca Academiei câte 3 esemplare din scrierile, ce tipărescă. Ună însemnată crescământă a avută biblioteca din „actele și documentele“ donate ei de dlă D. A. Sturdza, a căror publicațiune este începută și se continuă. Și totă asemenea din „Chronica Turcica“ de Filipă Lonicerus, 1578, și „Tabla pentru clasurile supuse

dărilor, afară de neguțătorii și meșteri. patentarii cu calfele lor, precum și supușii străini“, 1832, — ambe donate de dlă P. Poni.

Lucrări noue literare și științifice se prezintă în număr însemnat. Amintim următoarele:

a) un document de la anul 1793, asupra reorganizării flotei române pe Dunăre, prezentat de dlă *V. A. Urechia*;

b) documente prezentate de același, din anii 1632—33, privitoare la dările, ce erau locuitorii datorii a le plăti mănăstirei „S. Troițe Paraianu“;

c) „temperatura lunii Ianuarie 1893 cal. nou în România“, și „Revista climatologică pre anul 1892“, ambe de dlă *St. C. Hepites*;

d) diagnosele plantelor fanerogame și criptogame din Transilvania, de dlă *Fl. Porcius*;

e) scrierea „Jesus Christ“ de P. Didon, tradusă din limba franceză de metropolitul primat *Iosif*;

f) „cuvinte turcești în limba română“ de dlă *Lobel Effendi*;

g) 6 broșuri de *G. Flatania* despre erupțiunile vulcanilor sicilianii;

h) o serie de fotografii din resbelul russo-româno-turc, reprezentând scene foarte interesante: pre domnitoriul Carolu la diferite ocașii, prezentarea unui drapel turcesc, luat de soldatul vânător Grigore Ioan etc. Fotografiele sunt prezentate de dd. *Urechia* și *Fălcoianu*;

i) „o călătorie la Români din Bitinia (Asia mică), de *T. D. Burada*;

j) activitatea militară a lui Traianu la Rhin, de *N. Ionescu*;

k) copia unei „porunci“ date la 1766 de împărătesa Maria Teresia pentru paza graniței din spre Moldova din cauza ciumei, — dăruită de dlă *G. Sbiera*;

l) două fragmente de papir cu text, dăruite de dlă *Speranță*;

m) manuscrisul unei traduceri a Psaltirei de pe timpul „psaltirei scheiane“ (1482—1485), descoperită de dl. Fl. Marianu în monăstirea Voroneţu în Bucovina, precum

n) altu manuscris delo acelaşi autoru, intitulatu „Vrăji, farmece şi desfăcături“ ;

o) fotografia unu documentu delo împăratulă Rudolfu II, din 11 Februaru 1600, prezentatu de dl. N. Creţulescu.

Cătu pentru *concursele* publicate pentru diferite lucrări literare şi sciintifice, şi acordarea de premii pentru lucrările întrate, Academia a fostu mai rigorosă decâtu în sesiunile premerse. Aşa manuscrisulă „Studiu asupra rîurilor din România“ (premiulă Lazaru) a rămasu nepremiatu, şi s'a hotărîtu a se repeţi concursulă asupra aceluiaşi obiectu. De asemenea n'au fostu premiate cu premiile Năsturelă şi Eliade-Rădulescu lucrările „Desarmare“, „Idealulă armatei române“ şi „Arta în comandament“, fiindu parte traduceri, parte de valoare mediocră. Aceeaşi sôrte o avu şi manuscrisulă „Ritmuri şi rime“ de Bonifaciă Florescu, precum şi colecţiunea de poesiî edată de Teocharu Alexi, sub titlulă „Parnasulă română“ — amintită şi în fôia nôstră, apoi „Crestomatia română de Gaster, şi „Funcţionari“. „Novelele de dl. I. Slavici comisiunea le recomandă pentru premiare. „Cursulă de procedură civilă“ de Gr. G. Tocilescu, recomandatū de referinte spre premiare cu unulă din cele două premii, cu majoritate de unū votū nu se admite în forma propusă; totū asemenea „Istoria filologiei române“ de L. Şăineanu. „Tractatulă despre espropriaţiune pentru cauza de utilitate publică“ de G. I. Avinianu, „Basmelă culese din gura poporului“ de D. Stăncescu, „Dicţionarulă latin-român“ de D. I. Popilianu, „Stéua României“ de P. V. Năsturelă, „Michailă Eminescu“ de N. Petraşcu, şi „Vechile chronice moldovenesci“ de I. Bogdanu. La concursulă pentru marele premiū Năsturelă de 12,000 lei se admitū numai trei lucrări, şi anume: cele menţionate ale dl. Tocilescu, Slavici şi Xenopolu, dar la votare nu întrunescă nici una majoritatea, şi se enuncia, conformū

codicilului fundatorului Năsturelă Herescu, a se adauge suma premiului la capitală. Ear premiul Heliade de 5000 lei s'a conferit dlu *Delavrancea* (*Barbu Ștefănescu*) pentru cunoscutele novele din viața poporului nostru, întitulate „Parasiții“, care scriere o recomandă cu multă căldură și dnulă Hășdău. La premiele San-Marină și Neuschotz n'au întrată lucrări; se hotăresce, a se urca premiile la câte 2000 lei și a se publica și pe 1895.

Cătă pentru *alegerile de membri noi* la cele 5 locuri vacante, amă raportată în Nr. 4 ală foii năstre. Repețimă, că în secțiunea literară au fostă aleși dd. *Olănescu* și *A. Naumă*, în cea istorică dd. *Al. D. Xenopolă* și *Ioană Călinderu*, în cea științifică dlă *Dr. V. Babeșă*. Ear membri corespondenți au fostă aleși dd. *Al. Vlăhuță*, *Dr. Zevană Cosmovici*, *D. Negreană* și *L. Ștefănescu*. Spre mirarea tuturoră, dlă *Vlăhuță* n'a priimită onărea, ce i s'a făcută, — o neexplicată desconsiderare a votului Academiei, ce nu se pôte permite nici unui fiu ală națiunei năstre. Academia a și hotărită, a nu mai face atari alegeri fără previu consimțemăntă din partea celui candidată. În fine președinte a fostă alesă dlă *G. Barițiu*, ear vice-președinți dd. *V. A. Urechidă*, *Iacobă Negruzzi*, și *Dr. D. Brândză*. Ca ună ce îmbucurătăriă nu putemă a nu amintă, că dlă *B. P. Hășdău*, carele în urma unei regretabile neînțelegeri se retrăsese de ună ană dela lucrările Academiei, s'a prezentată iarăși în ședințele aceleia și a fostă întimpinată cu aplause din partea membriloră ei.

Și precum în sesiunile anteriore, așa și în acăsta *M. S. Regele*, protectorulă și președintele de onăre ală Academiei, a onorată înalta instituțiune de două ori cu prezența și cu presidiulă seu, și anume în ședințele dela 5/17— și 19/31 Martiă. La ambe ședințele *M. Sa*, însoțită de *A. R. Prințulă Ferdinandă*, a fostă întimpinată de secretarulă generală *Dem. Sturdza*, de toți membrii prezenți și de numerosulă publică asistentă în modă fôrte simpatică, și totă cu îndatinata grațiositate a răspunsă la aceste manifestațiuni.

La ședința primă a ascultată cu viū interesū lucrările membrilor: V. A. Urechiă asupra flotilei române din secolul trecutū, și Gr. G. Tocilescu asupra provinciei romane Mesia înainte de Traianū. Ear în ședința a dóua a urmatū cu același interesū cetirea dlui A. D. Xenopolū din vol. VI, încă nepublicatū, alū Istoriei Românilorū din Dacia traiană, și cetitoriulū la acésta solenă ocașiune a mulțemitū în publicū Regeluī pentru ajutoriulū, ce i-a datū și i dă la tipărire lucrărei sale, — ajutoriū, care generosulū Rege ilū deduse așa, ca după cuvântulū scripturei se nu sciă stânga ce face drépta. Aceste continue doveđi de îngrijire regală pentru suprema instituțiune culturală a poporului seū, nu vorū lipsi a da acestei instituțiunii unū puternicū avântū și a înmulți numeroșii preameritații titli, ce și-a câștigatū nobilulū domitoriū la recunoscința și iubirea bravulū seū poporū.

La 24 Martiū (5 Aprile), după 30 zile de lucrare încordată, se închise sesiunea din anulū curentū.

Pe scurtū numai și în modū superficialū amū comunicatū și noi aici câte ceva din lucrările acestei sesiunii; căci lucrările în specialū le vorū aduce la timpulū seū procesele verbale, cari dlū membru Iosifū Vulcanū le-a publicatū anticipando în estrase demne de recunoscință în fóia sa „Familia“. Dar mai multū decâtū chiarū din procesele verbale, se vorū cunoște lucrările Academiei din succesele și urmările lorū. Căci precum grăunțulū de grâu, ce-lū aruncămū în pământū, nu ne arétă îndată rodurile sale, ci numai la timpulū, ce-ī este destinatū de Creatorulū, așa și lucrările făcute întru promovarea sciinței și luminărei popórelorū, numai târđiū și succesivū revérsă asupra acelora binecuvântările lorū.

Fiă ca și sesiunea acésta, asemenea antecesórelorū sale, se contribue la promovarea sciinței și culturei poporului românū, care privesce cu atâta pietate asupra Academiei sale ca pestrătórea și chivernisitórea tesaurului seū spiritualū!

Z. Boiu.

STAREA INSTRUCȚIUNEI PUBLICE ÎN REGATULŪ ROMÂNIEI.

Din punctū de vedere alū culturei adevărate și alū măsurii puterilorū sufletesci tōte popōrele ajunse la cunoștința de sine, își suntū datōre sieși a face studii comparative. Națiunea francesă a fostū în 1870 învinsă și umilită mai vĕrtosū din cauză, că dĕnsa și anume bărbații sei de statū desprețuiseră în cursū de decimii de ani mersulū culturei, progresele de tōte speciile chiarū și în nemijlocita lorū vecinătate, în Germania. Pentru noi vecinii României unilateralitatea este nu numai stricăciōsă, ci chiarū și rușinătōre. Las' că compatrioții nostri de alte limbi pare că s'ar uita de pe călare la progresele, cĕ se facū în România, — se află însă chiarū și între noi români o mulțime considerabilă de bărbați trecuți prin școle, chiarū și prin facultăți academice, cari n'au nici o cunoștință despre starea instrucțiunei publice din România. Din acĕstă necunoștință urmĕză apoi multe rele și calamități asupra tinerilorū, cari trecū de aici în România ca la o masă întinsă, fără picū de informațiune prealabilă, fără ca se fiă visatū de concurența, preste care au datū acolo.

Înainte cu câți-va ani se publicase și în acĕstū organū alū Asociațiunei nōstre unū raportū alū ministrului de atunci d-lū *D. A. Sturdza*. Acelū actū oficiosū de mare însemnătate învedera lectorului nu numai progresele făcute până atunci în sfera instrucțiunei publice, ci și reformele în parte ridicate, studiate cu multă pĕtrundere și destinate a se realiza câtū mai curĕndū. Se propuneaū, între altele, câte-va modificări esențiale în legea de instrucțiune publică din 1864, la care însă câți-va profesori făceau rezistență obstinată. De atunci se schimbă ministrii la culte și instrucțiune publică unii după alții: Teodorescu, Maiorescu, P. Poni și mai nu știū care, până la ministrulū actualū Tache Ionescu.

În ședința publică a camerei deputațiilor din 17/29 Martiū a. c. s'a datū în desbatere și bugetulū elaboratū din

noă sub actualul ministru. Raportorul comisiunii, care a cercetat și cernut acel buget în toate amănunțurile sale, a fost deputatul *N. Cerchez*. Raportul, pe cât este de lung și detaliat, pe atât e și de instructiv. Spațiul nu permite să reproducem aceluia de cât numai partea primă și cea mai scurtă, care însă ne poate servi ca o adevărată oglindă curată, în care se fiă reflectate immensele progrese făcute mai ales în cei *nouă ani din urmă* în România. Cel care vrea să cunoască raportul întreg, îl găsește publicat în „Monitorul oficial” din Martie 1893.

Introducțiunea raportului este aceasta :

Domnilor deputați!

Proiectul de buget al ministerului cultelor și instrucțiunii publice pentru anul viitor 1893—94, pe care am onoarea să-l supun deliberărilor D-văstre, a fost fixat de către comisiunea bugetară

la suma totală de *m.* 19.907.790,67

care întrece cu 1.241.775,60

creditele acordate anul trecut de D-văstră pentru exercițiul în curs 1892—93.

Dacă aruncăm o privire retrospectivă asupra bugeturilor acestui departament în ultimii zece ani, vedem că sporul bugetar anual pentru cultul și învățământul public a urmat progresiunea de mai jos :

În anul 1885—86, sporul asupra anului precedent a fost de lei	32.276.—
„ 1886—87 „ „ „ „ „ „	301.779.—
„ 1887—88 „ „ „ „ „ „	589.831.—
„ 1888—89 „ „ „ „ „ „	543.275,50
„ 1889—90 „ „ „ „ „ „	802.936,11
„ 1890—91 „ „ „ „ „ „	1.523.165,44
„ 1891—92 „ „ „ „ „ „	958.388,60
„ 1892—93 „ „ „ „ „ „	1.128.009,42

și, în fine, proiectul anului viitor, așa cum avem onoarea să-l prezenta, prevede un spor asupra exercițiului în curs de . . . 1.241.775,60

Vedem dar, că dela anul 1889—90 încôce, sporul anual s'a ridicat de odată dela 543.275 lei, 50 bani la 802.936 lei, 11 bani, mergându totu crescând din an în

ană, atingându 1.523.165 lei, 44 bani în 1890—91 și 1.241.775 lei, 60 bani propusă pentru bugetulă anului viitoră.

Remăne însă să cercetăm, decă din aceste sporuri însemnate, mereu crescēde, cultulă și învățământulă nostru publică aă profitatū, seă decă creditele ordinare, acordate până astăđi, aă fostū risipite fără nici unū folosū pipăitū pentru crescerea și educațiunea poporului românū.

Câte-va date și cifre esacte, mai bine decâtū orī și ce cuvēntū, ne vorū arăta progresulă realizatū în mijlócele de cultură în ultimii ani, și vē vorū justifica, nădăjduescū, d-lorū deputați, pe deplină sacrificiile, din ce în ce mai mari, pe cari Statulă le a făcutū până astăđi, și pe cari va trebui se le facă și pe viitorū, pentru a răspândi, pe scara cea mai largă posibilă, instrucțiunea în tóte clasele societăței nóstre.

Astfelū decă considerămū starea și mijlócele de cultură provēdute în bugetulă de acum đece ani, adecă din anulă 1883—84, cu cele provēdute în bugetulă anului viitoră 1893—94, găsimū, că :

a) Pentru *învățământulă primarū ruralū* în bugetulă 1883—84 figuraă :

1.946 învățători și învățătore de scolī rurale în Moldova și Muntenia, 82 în Dobrogea;

pe câtă vreme în bugetele anului viitoră 1893—94 figuréză :

2.628 învățători și învățătore de scóle rurale în Moldova și Muntenia, și 146 în Dobrogea.

b) Pentru *învățământulă primarū urbanū* în bugetulă anului 1883—84, figuraă în totalū :

768 de institutori și institutóre cu 240 scóle;

ear în bugetulă anului viitoră 1893—94 figuréză :

1.257 de institutori și institutóre cu 373 scóle.

c) Pentru *învățământulă secundarū* în bugetulă anulă 1883—84 figuraă :

7 *licee clasice*, cu 4 internate și 194 bursieri (în Bucuresci: S-tu Sava cu internatū, Mateiū Basarab cu in-

ternată, liceul centralu din Iași cu internată, liceul din Craiova cu internată și liceurile Pitești, Bacău și Focșani);

9 *gimnasii clasice* (Lazaru, Mihaiu-Bravulu și Cantemiru din Bucuresci, Alecsandru-celu-Bunu și Stefanu-celu-Mare din Iași și gimnasiile din Galați, Pitești, Bacău și Focșani);

3 *gimnasii reale* (Brăila, Craiova și Bêrlad);

3 *esternate secundare de fete* (în Bucuresci, Iași și Craiova);

2 *scôle profesionale de fete* (în Bucuresci și Iași);

8 *seminariu* cu internate și 381 elevi bursieri;

ear în bugetulü anului viitorü 1893—94 figurează:

10 *licee clasice* cu 4 internate și 207 elevi bursieri, 102 solvenți și 3 semi-solvenți, și anume: S-tu Sava și Mateiu Basarab cu internate în Bucuresci; Iași și Craiova cu internate, și fără internate; liceele Lazaru din Bucuresci, din Bêrladü, Botoșani, Galați, Focșani și Ploiesci;

19 *gimnasii clasice*, și anume: Mihaiu-Bravulu, Cantemiru și Șincai din Bucuresci, Alecsandru-celu-Bunu și Stefanu-celu-Mare din Iași, și cele din Pitești, Bacău, Buzeu, Alexandria, Giurgiu, Fălticeni, Roman, Têrgoviștea, Caracalu, R.-Sărat, R.-Vâlcea, Brăila, Huși și Tulcea;

1 *liceu real*, în Brăila;

11 *gimnasii reale*: în Bêrlad, Craiova, Călărași, Dorohoiu, Piatra, Slatina, T.-Severin, Tecuciu, Têrgu-Jiului, Vasluiü și T.-Măgurele;

10 *esternate secundare de fete*: două în Bucuresci și câte unulü în Iași, Craiova, Bêrlad, Ploiesci, Focșani, Bacău și Galați;

9 *scôle profesionale de fete*: trei în Bucuresci și câte una în Iași, Ploiesci, Romanu, Caracalu, Bacău și Galați;

8 *seminariu* cu internate, avëndü 366 elevi bursieri și 215 solvenți.

d) Pentru *învățământul normal* în bugetul anulului 1883—84 figuraă :

- 4 școle normale de învățatori cu 300 elevi bursieri ;
- 3 școle centrale de fete cu 240 eleve ;
- 2 școle normale superioare ;

ear în bugetul anulului viitoră 1893—94 figurează :

5 școle normale de învățatori cu 395 elevi bursieri, și anume : Carolă I din Bucuresci, Vasile Lupu din Iași, și cele din Bêrladă, Craiova și Galați ;

- 1 școlă normală de institutori cu 92 elevi bursieri ;
- 3 școle centrale de fete (Bucuresci, Iași și Craiova) cu 302 eleve bursiere, 131 solvente și 24 semi-solvente ;
- 2 școle normale superioare (Bucuresci și Iași) cu 66 bursieri, din cară 10 macedoneni.

e) Pentru *învățământul superior* în bugetul anulului 1883—84 figuraă :

2. universităă (Bucuresci și Iași) cu câte 4 facultăă fiă-care, și anume : de dreptă, de litere, de sciințe și de medicină ;

- 1 școlă de farmacie ;
- 1 laboratoră de chimie în Bucuresci ;
- 1 grădină botanică în Bucuresci ;
- 2 cabinete de fizică (Bucuresci și Iași) ;
- 2 cabinete de chimie (Bucuresci și Iași) ;
- 2 școle de Bele-Arte (Bucuresci și Iași) ;
- 2 școle de musică și declamațiune (Bucuresci și Iași) ;
- 2 museuri : unulă de antichităă și altulă de istorie naturală, în Bucuresci ;
- 2 pinacotece (Bucuresci și Iași) ;
- 2 bibliotece (Bucuresci și Iași).

Ear în bugetul anulului viitoră 1893—94 figurează :

1 universitate în Bucuresci cu 5 facultăă : teologie, dreptă, litere, sciințe și medicină.

a) *Facultatea de teologie* are unŭ internatŭ teologicŭ cu 20 bursierŭ;

b) *Facultatea de sciințe* are pe lângă dēnsa următorele laboratorii și institute:

1. *Laboratoriulŭ de fizicŭ molecularŭ*, de acusticŭ și de opticŭ;

2. *Laboratoriulŭ de gravitate*, de cŭldurŭ și de electricitate;

3. *Laboratoriulŭ de chimie anorganicŭ*;

4. *Laboratoriulŭ de chimie organicŭ*;

5. *Laboratoriulŭ de chimie medicalŭ*;

6. *Cabinetulŭ de lucrŭri practice geologice și petrografie*.

7. *Institutulŭ de fiziologie*;

8. *Laboratoriulŭ de morfologie*.

c) *Facultatea de medicinŭ* are următorele laboratorii și institute:

1. *Laboratoriulŭ de botanicŭ medicalŭ*;

2. *Institutulŭ de chimie și analize chimice*;

3. *Laboratoriulŭ de anatomie și sala de disecțiŭ*;

4. *Laboratoriulŭ de fiziologie*;

5. *Laboratoriulŭ de istologie*;

6. *Laboratoriulŭ de farmacologie*;

7. *Laboratoriulŭ de chimie analiticŭ*;

8. *Laboratoriulŭ de chimie farmaceuticŭ*;

9. 9 clinici diferite;

10. *Institutulŭ de chirurgie*;

11. *Institutulŭ de anatomie topograficŭ și chirurgicalŭ*.

l universitate din Iași cu 4 facultăți: dreptŭ, litere, sciințe și medicinŭ.

a) *Facultatea de sciințe* are următorele laboratorii și cabinete:

1. *Cabinetulŭ de fizicŭ*;

2. *Laboratoriulŭ de chimie anorganicŭ*;

3. *Laboratoriulŭ de chimie organicŭ*;

4. Laboratoriul de zoologie, anatomie și fiziologie comparativă;

5. Cabinetul de lucrări practice geologice și petrografice;

6. Cabinetul de botanică.

b) *Facultatea de medicină* are următoarele laboratorii:

1. Laboratoriul de anatomie și sala de disecții;

2. Laboratoriul de fiziologie;

3. Laboratoriul de chimie medicală și farmaceutică;

4. Laboratoriul de histologie;

5. 3 clinici: medicală, chirurgicală și obstetricală;

1 *institut botanic* în București;

2 *școli de bele-arte* (București și Iași);

2 *școli de muzică și declamațiune* (București și Iași);

2 *pinacotece* (București și Iași);

2 *bibliotece* (București și Iași);

2 *museuri* în București: unul de antichități și altul de istoria naturală.

Tot așa pentru *personalul didactic* al învățământului secundar, normal și superior, în bugetul pe anul 1883—84 figură:

pentru învățământul secundar . . . 452 profesori

„ „ normală . . . 60 „

„ „ superioară . . . 153 „

Ear în bugetul anului viitor 1893—94 figurează:

pentru învățământul secundar . . . 923 profesori

„ „ normală . . . 125 „

„ „ superioară . . . 192 „

8. Pentru *serviciul de inspecțiune al școlilor*, în bugetul anului 1883—1884 figură:

1 revisor general, și

17 revisori de circumscripții.

Ear în bugetul anului viitor 1893—1894 figurează:

4 inspectori generali pentru învățăminte: superioară, secundară, primară și normală;

- 5 inspectori de circumscripții;
- 1 inspectore pentru școlile primare și secundare de fete;
- 33 revisori școlari și
- 1 inspector pentru lucrul manual din școlile din Dobrogea.

Din această enumerațiune, în mod comparativ, a personalului didactic și de inspecțiune, și a școlilor și așezămintelor de cultură în 1883 și în 1893, veți putea da sémă, dloru deputați, de progresul real, ce s'a întrodus în ultimii ani în mijlocele de învățământ de toate gradele.

Sporurile dar crescende ale bugetelor acestui departament sunt pe deplin justificate prin avântul puternic, ce se caută a se da instrucțiunei naționale.

Nu avem dar nimic de regretat, și sperăm că și pe viitoru Adunările țerei voru ajuta pe guvernul pentru a ajunge la țelul urmărit: de a face ca, într'unu viitoru cât mai puțin depărtat, totu românul se sciă cel puțin ceti și scrie.

Décă întrămă acum în ore-care amenunte asupra modificărilor și sporurilor mai însemnate, pe cari comisiunea D-vostre bugetară le-a întrodus în proiectul guvernului, veți vedea, dloru deputați, că ele se referu:

1. *La materialul școlilor*, adăogându-se chirii eventuale pentru localuri școlare, precum și chiria încă pe 6 luni pentru localul seminarului Veniamină din Iași, până la instalarea lui definitivă în noulu său local, ce s'a clădit la Iași și care va fi în curendă complet, terminat și inzestrat cu toate cele necesari.

Asemenea s'a mai sporit și fondul medicamentelor în școle, celă prevădută în proiectul bugetului fiindu recunoscut prin practică ca insuficient.

2. *La instrucțiunea publică* adăogându-se noue gradațiuni pentru învățatori și învățătoare, institutori și institutore, ale căroru drepturi la gradațiune au fost constatate, în urma încheierii proiectului de buget; precum și completarea lefu-

rilor profesorilor suplitori, deveniți profesori, totu după ce se încheiase proiectul bugetului.

3. *La adaugeri de personalu didacticu și pedagogicu și de materialu, recunoscute necesarii diferitelor stabilimente de cultură, precum: scólei centrale din Bucuresci, liceelor Mateiu Basarabü și S-tu Sava, noulu gimnasiu „Sincar“ din Bucuresci, gimnasiulu Cantemiru din Bucuresci, divisionarei gimnasiulu din Giurgiu, seminariulu din Romanu, gimnasiulu din T.-Severinu, esternatulu secundaru de fete din Focșani, scólei normale superioare din Bucuresci, clinicei dermatologice și sifilitice a facultătei de medicină din Bucuresci, noiei clinice mentale și noulu institutu de anatomia topografica și chirurgicala dela aceeași facultate, înființarei catedrei de filologia română la facultatea de litere din Iași, cabinetulu de fizică alu facultății de științe din Iași, laboratorulu de chimie alu aceleiași facultăți, scólei de bele-arte din Iași, conservatorulu de musică din Bucuresci, asilulu Elena-Dómna, și a. d. a.*

4. *La adaugeri de personalu și de materialu stabilimentelor și depositelor de cultură, precum: bibliotecei și pinacotecei din Bucuresci ș. a.*

5. *La fondulu scóloru și bisericilor române din străinătate.*

6. *La diferite publicațiuni de unu mare interesu culturalu și istoricu pentru țeara noastră, precum: terminarea definitivă a însemnatei monografii a tesaurulu dela Pietrósă, publicarea importantei lucrări a istoriei naționale, întreprinsă de D. Vasile A. Urechia, și altele.*

Tabela aci alăturată ve aréta, Dloru deputați, în tóte amenuntele lorü, diferitele modifițiuni introduse de comisiunea bugetară la diferitele capitole ale proiectulu de bugetu alu ministerulu cultelorü și instrucțiunei publice.

Am mai cređutu, Dloru deputați, că voiü corespunde dorinței tuturorü însotindü bugetulu ordinaru astfelü, cum amü onóre a vi-lü presenta, și cu:

Ună tablou *A.* generală de situație a *creditelor extraordinare*, acoperite prin împrumuturi cu rentă amortisabilă pentru clădiri de localuri școlare și de cultură, arătându în acelă tablou, cum stă astăzi fiă-care lucrare în parte, ce sume s'au cheltuită pentru fiă-care în parte, și ce sume mai suntă disponibile pentru fiă-care în parte;

Ună tablou *B.* de *fondurile bugetare*, ale căroră prevederi n'au fostă suficiente, pentru acoperirea cheltueliloră pre 1892—93, și asupra căroră s'au deschisă credite suplimentare;

Un tablou *C.* de *credite extraordinare*, acoperite din fondulă alocatū în bugetulă generală alū statulū pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare pe anulă 1892—93.

Terminându, am onóre a ve ruga, Dlorū deputați, să bine-voiți a vota bugetulă ministrulū cultelorū și instrucțiunei publice pe anulă viitorū 1893—94, așa cum l'a modificatū comisiunea bugetară, și așa cum am onórea a-lū supune aprobărei D-vóstre. —

Nu sciū decă nu e bine se reflectămū aici, că anume din Bulgaria se află câte-va sute de tineri bulgarī din familii cu stări, cu averi, cari frecuenta : care la gimnasiile și liceele României, care la universitatea din Bucuresci, mai alesū medicina. Preste totū numérulū studenților la cele doue universități române cresce pre fiă-care anū în proporțiunii neasceptate.

Afară de institutele subordonate acestui ministeriū mai are România și alte institute, a cărorū funcțiune a devenitū și până acum de cea mai mare importanță, precum suntă : scótele de agricultură, de silvicultură, de mecanică. Înse despre acestea în altū Nr. *G. Barițiu.*

Acésta este, încatū scimū, ultima scriere pentru publicū a decedatului președinte alū Asociațiunei; și așa rugămū pre stimați cettori ai acestei foi, ca se o privescă și priimescă cu pietate ca unū adio din partea distinsulū scriitoriū și chiarū fundatorū alū publicisticei române din Transilvania și primulū redactorū alū acestei foi. *Redacțiunea.*

PARASTASULŢ ACADEMIEI ROMÂNE PENTRU GEORGE BARIŢIU.

Onorându memoria iubitului seš preşedinte şi chiaru dela întemeierea sa activu şi meritatu membru alu ei, Academia româna din Bucuresci a hotărîtu, se sërbeze la 8/20 Maiu a. c. unu parastasu întru pia memoria a neuitatulu nostru *Georgiu BariŢiu*; şi fiindu acela totodată şi preşedinte alu AsociaŢiunei transilvane, a invitatu la acestu sër-bare şi pre Comitetulu AsociaŢiunei.

Acesta a decisu esmiterea unei delegaŢiunii din sinulu seš, şi anume în persónele: Dluí vice-preşedinte Dr. *Ilarionu Puşcariu* şi ale membriloru de Comitetu *Parteniú Cosma* şi *Zacharia Boiu*.

După şedinŢa publică a Academiei dela 7/19 Maiu, în caru Dlu *N. Olănescu* a datu cetire unei frumoşe ode în onórea Ţilei urmátore, óra 10 a dimineŢei de 8/20 Maiu întrunesc în biserica S. Georgie - Noú pre membrii Academiei şi ai AsociaŢiunei şi totu publiculu distinsu, ce venise a participa la acestu sərbátore.

Biserica S. Georgie - Noú, încungiurată de unu preafro-mosú parcú, este una din cele mai mari şi mai alese biserici din Bucuresci.

Din membrii stimatei familii în doliu erau de faŢa: d. fiulu Ieronimú, şi gineri dlu C. Juga cu familia şi dnulu M. Stănescu asemenea cu familia; apoi protopresbiterulu V. Voina din Braşovu, prof. semin. G. Dima din Sibiú. Din membrii Academiei: dd. Nicolaú CreŢulescu, Ioanu Calinderu, V. Urechia, V. Maniu, Nicolaú Ionescu, P. Aurelianú, Iacobú Negruzzi, Dim. Sturdza, Gr. Tocilescu, Gr. Stefănescu, V. Quintescu, D. C. Olănescu, Dr. V. Babeşu ş. a. Din compatrioŢii nostri stabiliŢi în Bucuresci dd. T. Nica, directorulu bancei naŢionale, Dr. Georgiu Bursanu, Dr. D. Neagoe, I. Bian, I. Manliú, Dr. Maioru, D. R. Cordescu, I. Chitu, I. Munteanu, D. B. Bozoceanu, V. Orghidanu şi mulŢi alŢi.

Funcțiunea religioasă o sêvêrși cu demnitate P. S. Episcopu alu Dunărei de josu *Parteniū*, cu asistență Protoiereulu I. Constantinescu și a preoților T. Vasilescu, Dim. Ilescu, G. Stoicescu, și a diaconulu T. Jordăchescu.

După terminarea parastasulu, secretarulū Asociațiunei si redactorulū acesteia foii, ocupându loculū destinatu, dîse cam următoarele :

Mulțemindū părintelulū îndurărilorū, carele ne-a învrednicitū și pre noi frații de preste munți și reprezentanți ai Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporulu românu, a serba astăzi întru acéstă sântă casă a sa, împreună cu Voi preaiubiții nostri frați și preestimați membri ai ilustrei nōstre Academii române, memoria meritatulū președinte alū ambelorū acestorū instituțiunii *George Barițiu*, eată venimū și noi, a întruni lacrimelē nōstre cu ale Vōstre, și cununa nōstră de doliū pentru perderea distinsulu bărbatu cu cununa doliulu Vostru. Căci *alū nostru* a fostū *George Barițiu* după originea sa ; dar *alu nostru și alū Vostru și alū întregū poporulu românu* din tōte părțile a fostū elū după cugetările sale, după simțemintele sale, după vieța sa ; și este unū actū de dréptă recompensă, ca iarăși întregū poporulū românu se dea fiulu seū devotatu și iubitū tributulū seū de recunoscință, de stimă, de iubire.

Dar lacrimelē nōstre de întristare eată facū locū lacrimelorū de mângăiere și chiarū de bucuriă. „Non omnis moriar!“ cântă odiniōră cu poetică însuflețire străbunulū Horatiū de pe malurile Tiberulu ; și „Non omnis morieris!“ resună astăzi întru pomenirea iubitulu nostru *George Barițiu* de pe malurile Cîbinulu ca și ale Dâmboviței și ale tuturorū apelorū, „până unde mai rēsună limba dulce și străbună!“ Da, veteranū luptătoriū pentru luminarea iubitulu teū poporū, tu ai redatū pământulu parte sa ; dar sufletulū teū vieză în eternū, și lucrarea ta neobosită întru desceptarea culturală, luminarea și pregătirea unei sorți mai bune a poporulu nostru a îndulcitū cu fructe deliciose sēra vieței tale, și a pusū

pe buzele tale cele bătrânesci cuvântul evlaviosului profetă din Ierusalim: „Acum eliberă pre servul Teu Dómnne, după cuvântul Teu, cu pace; că vedură ochii mei mântuirea Ta“.

Ear nóue celor-ce ne amă adunată astăzi întru acestă frumosă locaşă, rădicată marelui martiră *Georgie*, patronulă veneratului nostru defunctă, și tuturoră frațiloră, cari sufletesce sərbéză împreună cu noi, ne încumbe sânta datorință, ca onorându cu pietate amintirea fericitulă adormită, se continuămă cu bărbăția și opera cea mare, cărei a consacrată elă viața sa; și în pământulă celă bună ală inimei române se urmămă neconținută a semena semênța cea curată a *luminei și a virtuții*. Și atunci putem fi convinși și linisciți, că semênța acésta, astăzi ori mâne, când va binevoi cel-ce are anii și timpurile întru a sa stăpânire, va răsări, va cresce și va rodi: care treiđeci, care șeseđeci, care o sută, spre mărirea Domnului secerișului și spre fericirea sēmênătorului.

Pătrunși de acéstă credință, însuflețiți de acéstă voință, sərbămă împreună cu venerabilii păstori ai bisericei acestă parastasă pentru sufletulă adormitulă președinte ală celoră dóue instituțiunii culturale întrunite astăzi aici, și repetimă votul, ce amă depusă înainte cu puține zile la mormântulă tău, venerabilu nestoră ală literațiloră români, că vomă pēstra cu iubire numele tău, vomă transpune urmașiloră nostri memoria ta și vomă conlucra cu toți, fiă-care după mēsură puteriloră sale, a se realiza totă mai multă ceea ce a fostă idealulă vieței tale: luminarea, perfecționarea și fericirea poporului nostru. Noi întru dēnsulă, și elă întru noi, și atunci grațiile cerului preste toți! —

După acésta luândă cuvântulă dlă profesoră *Nicolaș Ionescu*, espuse cu cunoscută sa măestria de a cugeta și a vorbi, meritele răposatului pentru literatura și în specială pentru publicistica română, și accentuândă în trecătă starea cea neplăcută, în care a aflată mormântulă eruditului Timoteiă Cipariă, dă espresiune dorinței, ca Academia română să-și

manifesteze stima cătră președintele seu Georgiū Barițiu și prin rădicarea unei statue întru memoria aceluia.

Cu acestea se termină serbarea bisericească, după dorința testamentară a răposatului, în modū simplu și fără sgomotū, dar în spiritulū celū nobilū alū stimei și recunoscinței, de care a fostū condusă Academia, cândū a decretatū arangiarea ei. Căci nu forma strălucitoare esterióră, ci spiritulū, ce dă nascere cuvintelorū și faptelorū nōstre, determină valōrea lorū.

Astfelū aū sērbatū Academia și Asociațiunea în frumósă și esemplară armoniă memoria președintelui lorū Georgiū Barițiu, dândū și prin acēsta o nouă dovadă, cum scie iubi și onora poporulū românū pre fiū și binefăcētorii sei.

DELA ACADEMIA ROMÂNĂ.

Din partea Academiei se publică concursū pentru următoarele premii:

1. *Premiulū Năsturelū-Herescu* de 4000 lei, care se va decerne în sesiunea generală dela 1894 unei cărți scrise în limba română, cu conținutū de ori-ce natură, carea se va judeca mai meritoriă dintre cele publicate dela 1 Ianuaru până la 31 Decembre 1893.

2. *Premiulū statulū Lazarū* de 5000 lei, pentru o carte totū ca mai susū, eventualū pentru cele mai bune invențiuni științifice, cari s'ar face dela 1 Ianuariū până la 31 Decembre 1993. —

În onōrea președintelui seu *Georgiū Barițiu*, Academia a dispusū a se face o medaliă comemorativă de bronz; aceea are pe o parte figūra președintelui, ear pe ceealaltă inscripțiunea: „Academia română lui George Barițiu, Maiū 1812—1893.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Mitropolitū-primatū alū României, în loculū *În. P. S. D. Iosifū*, carele, precum se scie, s'a retrasū la monăstire, s'a alesū și instalatū cu frumósă solenitate P. S. Episcopū alū Argeșului *Ghenadie*.

Iubileū. În. P. S. Domn Archiepiscopū și Mitropolitū alū Bucovinei Dr. *Silvestru Morariū* plinesce la 29 Iuniū a. c. 50 anī aī preoției sale; clerulū și poporulū bucovineanū se pregătescū, a serba cu demnitate ziua iubilară a iubitului lorū archipăstorū.

Pentru universitatea din Iași se face unū edificiu nou, propriū; pétra fundamentală s'a pusū Duminecă 23 Maiū (4 Iuniū),

la care festivitate au asistat principele clironomă Ferdinandă, precum și miniștrii Catargiu, Carp și Ionescu, decanul universității din București Dr. *Titu Maiorescu* ș. a. ș. a. Solemnitatea s'a săvârșit în modul cel mai frumos.

Biblioteca rep. G. Barițiu, conform dispozițiilor testamentare ale aceluia, are să treacă în proprietatea Asociațiunii transilvane; ear colecțiunea de documente, în parte rare, câteva apröpe unice, în proprietatea Academiei române. Ambe colecțiunile sunt foarte copioase și de mare valöre.

Distincțiune. Profesorul universitar din Bucurssci Gr. Tocilescu, a fost ales cu unanimitate membru al societății arheologice din Orleans.

Donațiune. Academia română a priimit dela tinărul *Bamberg*, fiul cunoscutului profesor filo-român și membru corespondent al Academiei române *Felix Bamberg* din Paris, o donațiune de prestē 300 volume de cărți, privitoare la istoria mai nouă orientală, unele din ele foarte valoröse.

Necrolöge. La 8/20 Maiu a reposat în Paris generalul și fost ministru președinte *I. Em. Florescu*, organizatorul armatei române și unul din întemeiatorii Ateneului din București, în etate de 72 ani. Corpul decedatului a fost adus la București și îngropat cu mare solenitate; partea religiösă o a celebrat, cu numerosă asistință, noul Mitropolit, ear onorurile militare i le-a dat întrögă garnisöna din București.

— *Alexandru Danciu*, mare proprietar și director de mine în Bucium, membru pe vieță al Asociațiunii transilvane etc., a reposat la 21 Maiu (2 Iuniu) a. c. în etate de 54 ani.

— La 6 Maiu n. a rēposat în Arad tinărul Dr. în medicină *Sabinu Coriolanu Secula*, în etate de 27 ani; ear la 13/29 Maiu Protopresbiterul Verșetului *Ioanu Popoviciu*, în etate de 64 ani.

Medicu român în Karlsbad. Dr. I. T. Mera, fost aplicat pän' acum la stabilimentul de hidroterapiä din Gräfenberg, și bine cunoscutu poporului nostru, s'a stabilit la Karlsbad.

Seminariul român din Lipsca, întemeiat de profes. Dr. *Gustav Weigand*, se intrunesc de trei ori pe septemänă și numerä 10 studenți germani, cari studiezä limba și literatura romänă, și pre toți studenții romäni de acolo. Înființarea și progresarea acestui seminariu român în mijlocul Germaniei este un semn îmbucurătoriu de simpatia, ce o aflä poporul nostru în străinätate.

Proiectul de lege în cauza dotațiunei și disciplinei învățătorilor confesionali, priimit în casa deputaților, s'a pertractat

Luni 17/29 Maiu c., a doua zi de Rosaliile noastre, și în casa magnaților, și a fostu priimitu cu mare majoritate de voturi. Prin acestu proiectu, devenindu lege, se da scôlei confesiuniloru o lovitura forte grea, și atâtu art. de lege XXXVIII. 1868; câtu și autonomia bisericiloru și dreptulu loru asupra scôleloru confessionale, garantatu prin lege, devinut aprópe ilusorie. De aceea clerulu fnaltu gr. or. a aপরাতু cu bărbăția scóla confesională; clerulu gr. catolicu parte a absentatú, parte s'a abstínutú dela pertractarea causei. —

Congresulú internaționalú pentru igienă și demografia se va ține la anulú venitoriu 1894 în Budapesta; unú comitetú numerosú face deja mari pregătiri pentru primirea lui.

BIBLIOGRAFIA.

- Carte scolară.** Miculú prietinú alú copiiloru, adevă carte pentru învțăarea scrierei și cetirei, de Silvestru *Moldovanu*. Cu o îndrumare la finea cărții. Prețulu: broșată 22 cr., legată 25 cr. Sibiu, tipografia archidieceșană, 1893.
- Analele fundațiunei Gojdu,** pe anulú 1892. Sibiu, tipografia archidieceșană 1893; prețulu 50 cr.
- Cuvântu funebru pentru reposatulú întru fericire P. S. Chesarie,** Episcopulu Buzeulu, de mitropolitulu Moldovei și Sucevei *Iosifú Naniescu*. Edițiunea II, Bucureșci 1892.
- Scrisórea Eppulu Chesarie alú Buzeulu cátră tinerii seminariști,** adunați la deschiderea seminariulu la 15 Augustu 1836. publicată de Metropolitulu Moldovei și Sucevei *Iosifú Naniescu*. Bucureșci 1893.
- Istoriculu pe scurtu alú începutulu seminarielorú în România,** dela același. Bucureșci, 1893.
- Niagara și O excursiune pe riulu Potomacu,** de *Gregoriú Ștefanescu*, membru alú Academiei române. Bucureșci, 1893.
- Alimentarea capitalei cu apă,** de același. Bucureșci, 1893.
- Raportulu generalú alú reuniunei de cântări din Sibiu pe anii 1888—1892,** și conspectulu membrilorú activi și ajutătoru pe anulú 1892. Sibiu, 1893.
- S'a dus în țeră.** Novelă orginală de *Ilarie Chendi*. Sibiu, tipografia archidieceșană, 1893. Prețulu 15 cr. v. a. — Venitulú curatú este destinatú pentru fondulu societății de lectură „Andreiú Șaguna” din Sibiu.

„Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“ de *George Barițiu*, după cum anunțiază dl *Ieronim G. Barițiu* prin diare, se va vinde până la 1 Ianuarie 1894 cu prețul redus: *tote trei tomurile la oaltă: broșurată cu 10 fl., legată cu 11 fl. 50 cr.* Comandele sunt a se adresa la librăria *W. Krafft* în Sibiiu. — Chiămăm atențiunea on. nostru publică asupra acestei împregiurări, dorind ca valoroasa ultima scriere a distinsului autor să afe intrare în casa fiă-căru literat român. Tomurile se dau și separat, și anume:

tomul	I.	broșurată	4 fl.	20 cr.	legată	4 fl.	70 cr.
„	II.	„	4 „	— „	„	4 „	50 „
„	III.	„	2 „	80 „	„	3 „	30 „

Raportul general al comitetului central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului pentru anul 1892. Sibiiu, institut tipografic, 1893. Numerul membrilor a fost în anul 1892 de 362, cu 40 mai mulți decât în 1891; starea avereii la 31 Decembre 1892 de 1,652 fl. 24 cr.

Protocolul adunării generale III. a Reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Aradului, districtul din drepta Mureșului, ținută în Arad la 13 și 14 Aprile n. 1893. Editura Reuniunii. Arad, tipografia diecesană, 1893.

V. Crăsescu „Novele“, vol. II; prețul 1 leu.

Serierile părinților apostolesci, trad. de *Iuliu Olariu*. Caransebeș 1893. Editura tipografiei și librăriei diecesane. Prețul 1½ corónă (75 cr.) seú 1 leu 50 bani.

Grigorie T. Brătianu. Bucuresci, editura librăriei C. Sfetea, 1893. Cu portretul și subscrierea distinsului bărbat. Cuprinde viața, mórtea, immormântarea regretatului, apoi cuvântările funebre ale dd. V. A. Urechiă, C. Dimitriú, G. Pallade, I. I. Popp Florantinú și A. Ilescu; apoi o elegie d. Rădulescu — Niger; în fine cuvintele de St. Michailianú, Dr. N. Dr. Staicovicí și D. A. Sturdza, vocile preseí, telegrame și scrisorí de condolență. *Cărticică fórte recomandabilă.* Prețul 50 cr.; se afe în librăria institutului tipografic din Sibiiu *).

DD. autorí, carí dorescu a se publica scrierile Dlorú în foía acésta, se binevoiéscă a trámite la redacțiune seú la cancelaria On. Comitetú alú Asoțiașinei câte unú esemplarú din scrierea respectivă.

Redacțiunea.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 129/1893.

Procesă verbală

ală comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luată în ședința dela 25 Martiu 1893.

Preșdinte: Dr. Ilarion Pușcariu, vice-preșdinte.

Membrii prezenți: I. Hannia, Z. Boiu, I. V. Russu, Dr. C. Diaconovich, I. Crețu, L. Simonescu cassarū, N. Frateșiu controlorū, N. Toganū bibliotecarū.

Secretarū II: Dr. A. Frāncu.

Nr. 37. Se presentă raportulū delegatului scolarū, d-lū G. Barițiu, despre rezultatulū esamenelorū semestrale la scōla civilă de fete a Asociațiunei, dimprenă cu unele considerațiunii referitoare la lărgirea edificiului.

— Se ia actū, și comitetulū, pe lângă espresiunea mulțemitei delegatului seū, își rezervă a reveni la considerațiunile din cestiuine.

Nr. 38. Subcomitetulū despărțemētului Sibiiū inaintēză pe lângă hārtia pres. în 15 Februaru a. c. suma de 3 fl. 50 cr. intrată dela economii din Sibiiū. T. Jōndrea, N. Petruțū și T. Moldovanū, cu destinațiunea de a se folosi spre scopurile generale ale Asociațiunei.

— Primirea sumei de 3 fl. 50 cr. se adeverește. (Ex Nr. 65 1893).

Nr. 39. Direcțiunea scōlei de fete a Asociațiunei prin hārtia cu data 16 Februaru n. cere delăturarea unorū neajunsuri la edificiulū internatului.

— Se ia actū, că s'au făcutū imediatū dispozițiunile necesare.

Nr. 40. Biblioteca națiōnală centrală din Florența prin hārtia cu data 16 Februaru mulțemesce pentru trāmiterea gratuită a diarului „Transilvania“.

— Se ia act. (Ex. Nr. 69).

Nr. 41. Direcțiunea scōlei de fete a Asociațiunei inaintēză spre revisuire procesulū verbalū alū conferinței corpului didacticū dela 2 Martiu a. c., din care se vede, că

a) s'au datū feriile semestrale în conformitate cu dispozițiunile statutului de organizare;

b) numērulū actualū alū elevelorū e 81, ear' alū internelorū 54;

c) cu elaborarea operatului pentru programa scolară a anului 1892/93 s'a însărcinat d-lu inv. I. Popoviciu.

— Se ia actū, și cuprinsul procesului verbalū se apróbă. (Ex. Nr. 86/1893).

Nr. 42. Escelența Sa D-lū ministru reg. ung. de comerciu în calitatea sa de președinte alū comitetului espozițiunei regnicolare viitoare din 1896 cere, ca sē se publice în fōia „Transilvania“ comunicate referitoare la espozițiune.

— Recercarea din cestiuone se trāmite la redacțiunea „Transilvaniei“ pentru competentă afacere. (Ex. Nr. 87 893).

Nr. 43. Direcțiunea institutului de creditū și economii „Albina“ prin hārtia pres. în 12 Martiu n. invitā la adunarea generală convocată pe 31 l. c.

— Se ia actū. (Ex. Nr. 93 1883).

Nr. 44. Vasiliu Lazarū, calfă de făurie, pe lângă înaintarea cārții sale de eliberare, mulțemesce pentru ajutoriulū avutū.

— Se ia actū, și pentru bursa vacantă se va publica la timpulū sēu concursū. (Ex. Nr. 89 1893.)

Nr. 45. Tipografia archidieceșană prin hārtia cu data 18 Martiū a. c. înaintēzā pentru achitare unū contū despre suma de 122 fl. 75 cr. pentru tipārirea și espedițiunea fōiei „Transilvania“ în cuartalulū I alū anului 1893.

— Suma de 122 fl. 75 cr. se asemnēzā la cassa Asociațiunei spre plătire tipografiei archidieceșane pe lângă documentū în ordine. (Ex. Nr. 100 1893.)

Nr. 46. Stipendistul Asociațiunei Gavriilū Todică, pe lângă înaintarea unū atestatū de frecuentare estradatū de direcțiunea gimnasiului ev. lut. din Bistrița, cere sē i se elibereze două rate decădute ale bursei sale votate din fundațiunea „Dobāca“.

— Cererea lui G. Todică se încuviințēzā. (Ex. Nr. 101 1893.)

Nr. 47. Direcțiunea scōlei de fete a Asociațiunei înaintēzā pentru achitare unū contū despre 151 fl. 91 cr. ca supra-erogatū alū programei anului scol. 1891/92.

— Cererea direcțiunei scōlei de fete se încuviințēzā pe basa conclusului cuprinsū sub Nr. 69 alū procesului verbalū din 25 Iuniu n. 1892, și suma de 151 fl. 01 cr. se asemnēzā la cassa spre plătire direcțiunei pe lângă documentū în ordine.

Nr. 48. Biblioteca teologilorū romāni din Budapesta cere se i se trāmitā unū esemplarū din colecțiunea „Date istorice etc.“ și unū esemplarū din actele referitoare la urđirea Asociațiunei.

— Se ia actū, că esemplarele cerute s'aū trāmisū. (Ex. Nr. 106 1893).

Nr. 49. Bibliotecarulū Asociațiunei, dlū N. Toganū, înaintēzā trei propunerī motivate pentru înmulțirea bibliotecei.

În legătură se presentā raportulū bibliotecarului despre terminarea unū nou catalogū, și unū proiectū de regulamentū despre folosirea bibliotecei.

— Propunerile, raportulū și proiectulū de regulamentū înaintate sē predaū comisiunei numite în ședința comitetului din 20 Decembre 1892 sub Nr. 194, pentru a-și da părerile în cauză. (Ex. Nr. 107 și 108 1893).

Nr. 50. Se presentā cererea d-lui Titū Budu, vicarū greco-cat. alū Maramureșului, adresată fōiei „Transilvaniei“, ca sē i se predee scrierile premiate la concursulū literarū alū Asociațiunei pentru tipārire în propriā regiā, și pe basa propunerēi secretarului I, d-lū Z. Boiu,

— Comitetulū enunță, că nu e în pozițiune de a satisface cererēi, fiindcă tipārirea operelorū premiate e deja normată în concursulū literarū cu data 29 Decembre n. Nr. 292. (Ex Nr. 1893).

Nr. 51. Societatea de lectură I. M. Clain din Blajū cere trāmiterea gratuitā a fōiei „Transilvania“.

— Se acōrdā. (Ex. Nr. 117 1893.)

Nr. 52. Tribunalulū reg. din M. Oșorheiū prin decisiunea Nr. 9276 1893 comunicā hotārțrea curții de apelū în afacerea remasului după Michailū Hārșianū, prin care se nulificā tōtā procedura anterioară și se ordinēzā, ca Asociațiunea sē fiā reprezentată la publicarea testamentului și pertractarea lāsāmētului, pentru validitatea drepturilorū sale de erede.

— Se ia actū, și biroulū primesce însārținarea de a iniția pașii de lipsā pentru asigurarea intereselorū Asociațiunei. (Ex. Nr. 62 1893.)

Sibiiū, d. u. s.

Dr. Harionū Pușcariū m. p.,
vice-președ. Asociațiunei.

Dr. Amosū Frāncu m. p.,
secretariū II.

Verificarea acestui procesū verbalū se conrede dlorū :
Ioanū Hannia, Leontinū Simonescu și Ioanū Crețu.

S'a cetitū și verificatū. Sibiiū, în 17 Maiū 1893.

Ioanū Hannia m. p.

Leontinū Simonescu m. p.

Ioanū Crețu m. p.

Nr. 198/1893.

Procesul verbal

al comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luat în ședința dela 15 Maiu n. 1893.

Președinte: Dr. Il. Pușcariu vice-preș. Membrii prezenți: I. V. Russu, P. Cosma, I. Papiu, Dr. C. Diaconovich, Mateiu Voileanu, Z. Boiu secretariu I, N. Frateșu controlor, L. Simonescu cassariu, N. Toganu bibliotecaru.

Secretariu: Dr. A. Francu.

Nr. 80. Direcțiunea despărțământului XXI (Năsăud) al Asociațiunii comunică prin hârtia cu data 10 Maiu n. a. c., că în loc de cunună pentru fericitul președinte de eternă memorie George Barițiu a destinat 20 fl. v. a. pentru fondul de binefacere al studenților dela gimnasiul din Năsăud.

— Se ia act. (Ex. Nr. 176/1893).

Nr. 81. Secțiunea „Olt“ a „Ligei pentru unitatea culturală a Românilor“ prin adresa cu data 23 Aprilie v. a. c. își exprimă condolența pentru pierderea fericitului președinte George Barițiu.

În legătură se prezintă și adresa de condolență a Societății studenților români din Anvers, cu data 9 Maiu n.

— Se ia act. (Ex. Nr. 177 și 181/1893).

Nr. 82. Dl. Basiliu Bașota, avocat în Abrud, împărtășește prin hârtia pres. în 13 Maiu n. a. c., că subscrie 100 fl. v. a. pentru un fond întru amintirea fericitului președinte George Barițiu, și că va achita această sumă în 10 rate lunare.

Totodată drept rată pentru luna curentă trâmte 10 fl. a. a.

— Se ia act cu mulțemită, și suma de 10 fl. v. a. se administrează la fondul „George Barițiu“. (Ex. Nr. 179/1893).

Nr. 83. Direcțiunea despărțământului X. (Brad) trâmte prin asemnațiunea pres. în 15 l. c. încă 20 fl. 50 cr. v. a. pentru fondul „George Barițiu“.

— Primirea sumei de 10 fl. 50 cr. v. n. se adevărește. (Ex. Nr. 180/1893).

Nr. 84. Se prezintă depeșa dlui Dimitrie A. Sturdza, secretar general al Academiei române din București, cu data 14 l. c., prin care e invitat comitetul la parastasul, ce-l va face Academia răposatului președinte G. Barițiu în 8/20 l. c.

— Comitetul decide, să se reprezente în mod oficial la parastasul, ce-l va face Academia română fericitului președinte George Barițiu, și spre acest scop alege o delegațiune în persoanele D-lor: Dr. Ilarion Pușcariu, vice-președinte, Zacharia Boiu, secretar I, și Partenie Cosma, membru ordinar al comitetului. (Ex. Nr. 182/1893).

Nr. 85. Dlă I. G. Barițiu comunică prin hârtia cu data 15 l. c. :
 a) că eređii au decisă să doneze Asociațiunei transilvane biblioteca rămasă dupa fericitulă președinte George Barițiu, reservăndu-și pentru sine opurile, cari le voră afla de trebuință pentru dēnșii și dreptulă de dispozițiune asupra duplicatelor; și

b) că D-Sa a fostă însărcinată din partea coneređiloră cu inventarisarea și predarea bibliotecēi.

— Se ia actă cu mulțemită, și bibliotecarulă primesce însărcinarea, de a priimă în posesiunea Asociațiunei biblioteca donată prin eređii fericitulă președinte George Barițiu. (Ex. Nr. 184/1893).

Sibiiă, d. u. s.

Dr. Ilarionă Pușcariă m. p.,
 vice-președinte.

Dr. Amosă Frāneu m. p.,
 secretară II.

Verificarea acestui procesă se concrede d-loră: I. V. Russu, Parteniă Cosma, Ioană Papiu.

S'a cetită și verificată. Sibiiă, în 2 Maiă 1893.

P. Cosma m. p.

I. V. Russu m. p.

I. Papiă m. p.

PROGRAMA

esameneloră publice dela scōla civilă de fete a Asociațiunei transilvane cu finea anuluiă scolastică 1892/3.

Luniă, 26 Iuniă n., la órele 10 a. m. esamenulă privată cu elevele din cursulă complementară.

Marți 27 Iuniu n., înainte de amēđi:

8—9 óre Religiunea cu tóte elevele.

9—10 " Limba română cu clasa IV civilă.

10—11 " Istoria universală cu clasa III civilă.

Aceeasă și după amēđi:

3—4 óre Istoria naturală cu clasa II civilă.

4—5 " Limba francesă cu tóte despărțemintele.

Mercuri 28 Iuniă n., înainte de amēđi:

8—9 óre Aritmetica cu clasa I civilă

9—10 " Limba germană cu clasa II civilă.

10—11 " Limba maghiară cu clasa I și II civilă.

Aceeasă și după amēđi:

3—4 óre Chemia cu clasa III civilă

5—5 " Fisica cu clasa IV civilă.

Joă 29 Iuniă, înainte de amēđi.

Dela 9—11 óre. Musica instrumentală și vocală, declamațiuni.

La 11 óre încheierea solemnă a anuluiă scolară și distribuirea atestateloră.

Sibiiă, 3/15 Maiă 1893.

Diracțiunea.

CONSEMNAREA

sumelorü colectate în favorulü scölei civile de fete a „Asociațiunei transilvane“ prin dlü Partenie Cosma.

V. Olteanü, avocatü în Blajü 4 fl. 50 cr.; I. Ienciü, notarü în Țichindealü 6 fl.; „Perseiü“ bancă în Seinü 6 fl.; D. Breaz, economü în Mihalț 3 fl. 50 cr.; Farkas Preda, economü în Cosma 2 fl.; Ioachimü Ursulescu, economü în Borlova 1 fl.; Ioanü Carabanü, economü în Alvinez 1 fl.; I. Jurca, econ. în Rovășelü 4 fl. 50 cr.; Ioanü Lințu, agentü în Caransebeșü 10 fl. 50 cr. L. Simonü, proprietarü în Sângeorgiü 2 fl.; D. Romanü, propr. în Mediașü 2 fl.; R. Crainicü, protopopü în Dobra 9 fl.; C. Prie, paroch în Secădate 50 cr.; A. Todea, avocatü în Reghinü 11 fl. 50 cr.; A. F., proprietarü în N. 4 fl. 50 cr.; N. N., economü în Sibiiü 3 fl. 50 cr.; N. N., economü în Sibiiü 2 fl.; A. Berinde, preotü în Seinü 5 fl.; Isaia Popa, preotü în Ocna 5 fl. 50 cr.; Toma Popa, economü în Ilimbay, Ioanü Popa, econ. în Caltwasser, Chirilă Cristea, econ. în Ujfaleu, Ioanü Grecu, econ. în Boița, Pavelü Zacheiü, econ. în Prijoiiü, Nicolae Tilicea, econ. în Daneș, Tan. Moldovanü, econ. în Kis-Czeg, Radu Bêrsanü, econ. în Curcinü câte 50 cr.; N. Vestemeanü, econ. în Sadu 1 fl.; Iordanü Lupu, econ. în Secădate 1 fl.; N. Racoța, econ. în Șeica mare 1 fl.; Z. Barbü, econ. în Hașfalëü 1 fl. 50 cr.; Stefanü Aronü, econ. în Șomcutü 1 fl.; Achimü Romanü, econ. în Dupușdorf 1 fl.; Ios. Catineanü, econ. în Bucoveț 3 fl.; I. Lințu, agentü în Caransebeșü 6 fl.; N. Radu, econ. în Stenea 2 fl.; N. Tomuța, econ. în Stenea 2 fl.; I. Ionașelü, econ. Caransebeșü 1 fl.; „Perseiü“, bancă în Seinü 7 fl. 50 cr.; Acsente Budiü, economü în Glogovetz 1 fl.; I. Bestelega, econ. în Caransebeșü 1 fl.; Lina I. Macaveiü, econ. în Ocna 3 fl. 50 cr.; Stefanü Pop, paroch în Mihalț 1 fl.; R. Crainicü, protopopü în Dobra 9 fl.; N. Maneguțü, protopopü în Oșorheiü 3 fl.; I. Lințu, agentü în Caransebeșü 14 fl. 50 cr.; Iuliü Musta, agentü în Glêmböca 2 fl. 50 cr.; „Perseiü“, bancă în Seinü 10 fl. 50 cr.; N. Curteanü, econ. în Ocna 1 fl. 50 cr.; Sofia Silvașanü, economă în Mihalț, I. Boloșü, econ. Farkaszó câte 1 fl.; Isaia Popa, parochü în Ocna 7 fl.; N. Candrea, econ. Vidra de josü 1 fl.; L. Simonü, econ. în Sângiorgiu de câmpie 4 fl.; Iuliü Petricü, adv. Bocșa montană 3 fl. 50 cr.; D. Romanü, adv. în Mediașü 4 fl. 50 cr.; I. Lințu, esactorü în Caransebeșü 13 fl.; Vasile Covrigü, econ. în Ripa de josü, N. Maniü, econ. în Cicheriü, Maria Raita, econ. în Rușl, Vicente Nicula, econ. în Hóldea I. Balteș, econ. în Ocna câte 2 fl.; G. Popoviciü econ. în Ripa, I. Macelar, econ. în Mercurea, G. Telescu, prot. în Arad, I. Olarü, econ. în Ocna câte 1 fl.; Sim. Vladonia, econ. în Șura mică 1 fl. 50 cr.; Dr. Abs. Todea, adv. în Reghin 16 fl.; Ioan Lințu, agentü în Caransebeșü 4 fl. 50 cr.; A. Berinde, protopopü în Seinü 3 fl.; R. Crainicü, protopopü în Dobra 4 fl. 50 cr.; I. Popescu, paroch în Toplița 5 fl.; N. Topârceanü econ. în Ocna 3 fl.; V. Domșa, parochü în Torac 2 fl.; D. Romanü, adv. în Mediașü 11 fl.; L. D., econom în Sibiiü, I. Ocnic. econ. în Sibiiü, T. Mărgineanü, econ. în Blăjelü, N. Frățilă, econ. în Caltwasser, N. Munteanü, econ. în Boianü, V. Curta, econ. în M. Bodon câte 1 fl.; I. Milea, econ. în Vestemü 1 fl. 50 cr.; I. Lințu, agentü în Caransebeșü 4 fl.; „Perseiü“, bancă în Seinü 17 fl. 50 cr.; I. P. Barbu, adv. în Reghin 3 fl.; D. Romanü, adv. în Mediașü 4 fl. 50 cr.; Iuliü Danü, protopopü în Fagărașü 7 fl. 50 cr.; Dr. Abs. Todea, adv. în Reghinü 7 fl. 50 cr.